

Ekonomika

Norvēģijā ir brīvā tirgus ekonomika, taču valstij ir liela ietekme ekonomiskajos procesos. Valsts uzņēmumi darbojas naftas un gāzes rūpniecībā, valsts subsidē lauksaimniecības un zvejniecības uzņēmumus, kā arī reģionus, kuros salīdzinoši maz dabas resursu.

2004. gadā norvēģi referendumā nobalsoja pret iestāšanos Eiropas Savienībā, tomēr Norvēģija ir Eiropas Ekonomiskās zonas dalībvalsts.

Tā ir augstas labklājības valsts, un pēc ANO Tautas attīstības indeksa (*Human Development Index*) Norvēģija jau vairākus gadus ierindojas 1. vietā.

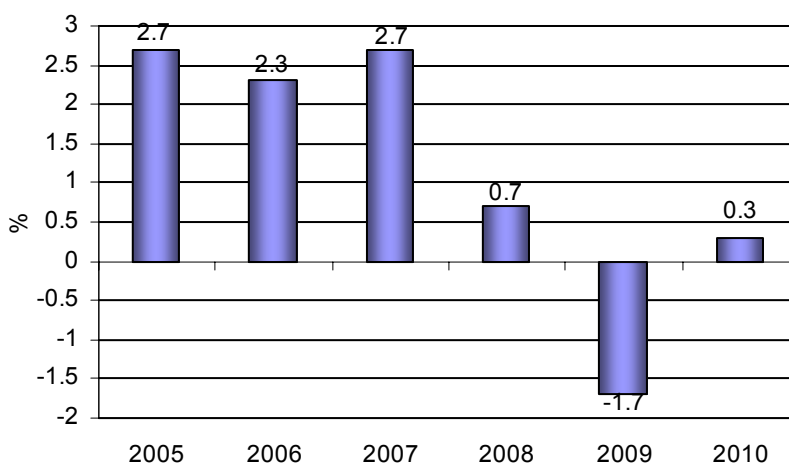
Norvēģija ir bagāta ar dabas resursiem - naftu, dabasgāzi, hidroenerģiju, zivīm, mežiem un dažādiem minerāliem (dzelzs rūda, varš, svins, cinks, titāns, pirīts, niķelis). Lauksaimniecībā izmantojamā zeme aizņem 3,3%, mežs - 26,2% no kopplatības.

Tā ir pasaulē otrā lielākā gāzes eksportētāja un pēc naftas eksporta apjomiem ierindojas devītajā vietā pasaulē. Ienākumi no naftas tiek uzkrāti speciālā fondā, kuras vērtība 2010. gadā sasniedza 500 miljardus USD. Šo fondu izveidoja, paredzot naftas un gāzes ražošanas samazināšanos.

Tradicionālās nozares ir metalurģija, celulozes un papīra rūpniecība, ķīmiskā rūpniecība, kuģu būve un zvejniecība. 1960.-jos gados Norvēģijas teritoriālajos ūdeņos tika atklāti lieli ogļūdeņraža resursi. Patlaban Norvēģijas ekonomika ir ļoti atkarīga no naftas un gāzes rūpniecības. Norvēģijai ir viena no lielākajām tirdzniecības flotēm pasaulē.

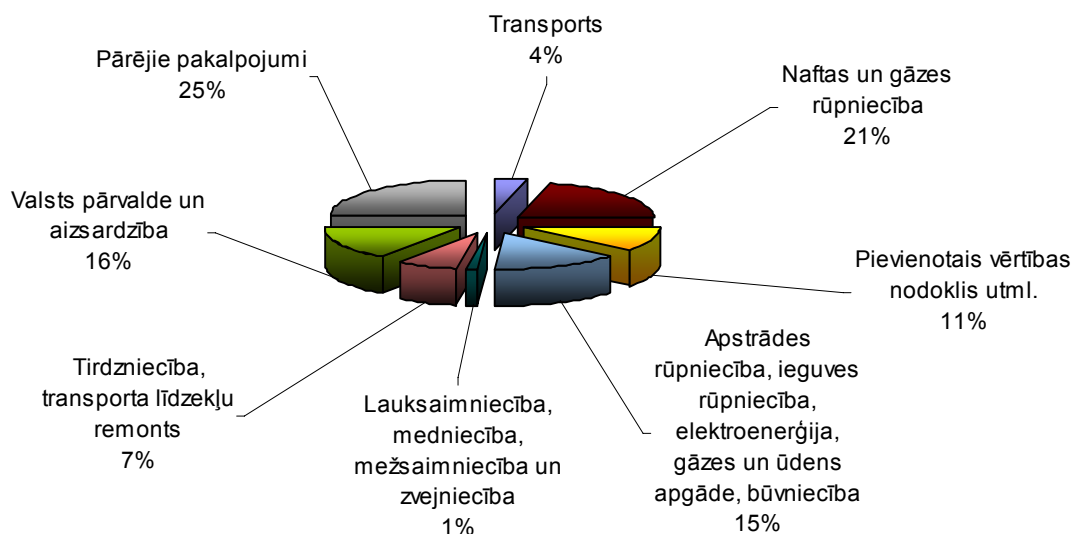
Pēc IKP uz vienu iedzīvotāju (2010. gadā - 51 959 USD) Norvēģija ierindojas 4. vietā pasaulē, atpalikdama vienīgi no Kataras, Luksemburgas un Singapūras. Iekšzemes kopprodukta pieaugums 2010. gadā bija 0,3%. Globālās krīzes dēļ iekšzemes kopprodukts 2009. gadā samazinājās par 1,7%.

IKP pieaugums, %

Avots: Norvēģijas statistikas pārvalde, www.ssb.no

IKP sastāvs 2010. gadā, %

Avots: Norvēģijas statistikas pārvalde, www.ssb.no

Bezdarba līmenis 2010. gadā sasniedza 3,6%, kas ir par 0,4 procentpunktiem vairāk nekā 2009. gadā. Starp vīriešiem bezdarba līmenis ir augstāks nekā sievietēm; attiecīgi 4,1% un 3,0%. Jauniešu vecuma grupā līdz 24 gadiem bezdarba līmenis 2009. gadā sasniedza 9,3%.

Patēriņu cenas 2010. gadā palielinājās par 2,5%, salīdzinot ar 2009. gadu. Īpaši pieauga maksa par elektroenerģiju, degvielu un smērvielām. Savu ietekmi atstāja arī remonta pakalpojumu, kultūras un atpūtas pasākumu, īres maksas sadārdzināšanās. Savukārt samazinājās apģērbi, audiovizuālo iekārtu, mēbeļu, sakaru pakalpojumu un lidmašīnu biļešu cenas.

Preču ārējā tirdzniecība

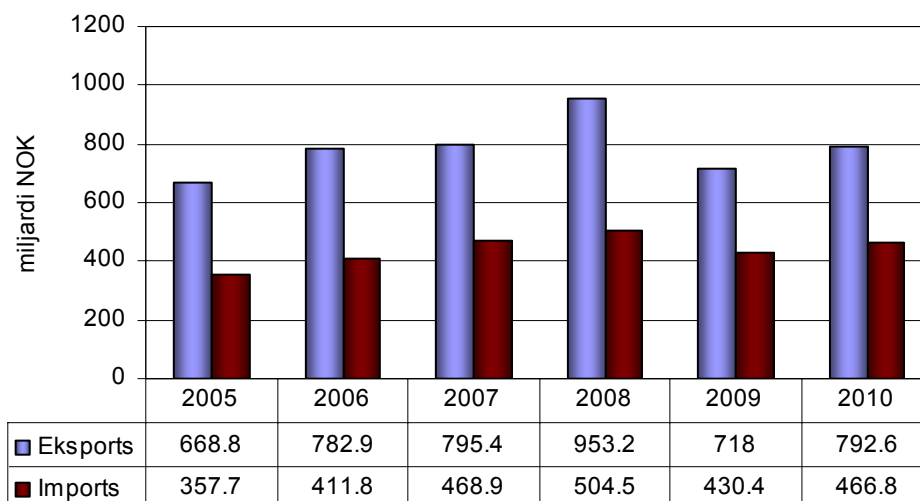
Norvēģijas ārējās preču tirdzniecības apgrozījums 2010. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu pieauga, sasniedzot 2007. gada līmeni. Kopējā eksporta vērtība 2010. gadā sasniedza 792,6 miljardus NOK, bet importa vērtība – 466,8 miljardus NOK. Tirdzniecības saldo ir pozitīvs – 325,8 miljardi NOK, kas ir par 13% lielāks nekā 2009. gadā, bet par 27% mazāks nekā 2008. gadā.

Eksporta īpatsvars 2010. gada iekšzemes kopproduktā veidoja 32%, savukārt imports 19%.

2010. gadā eksports pieauga par 74,6 miljardiem NOK jeb 10,4% salīdzinājumā ar 2009. gadu. Īpaši pieauga naftas un gāzes eksports, teju par 50 miljardiem NOK, kā arī metāla izstrādājumu un zivju izveidums.

2010. gadā imports pieauga par 36,4 miljardiem NOK jeb 8,5% salīdzinājumā ar 2009. gadu. Pieauga visu preču imports, bet jo sevišķi transporta līdzekļu, metālu saturošu rūdu un elektroenerģiju ieviešana.

Norvēģijas preču ārējā tirdzniecība, miljardi NOK

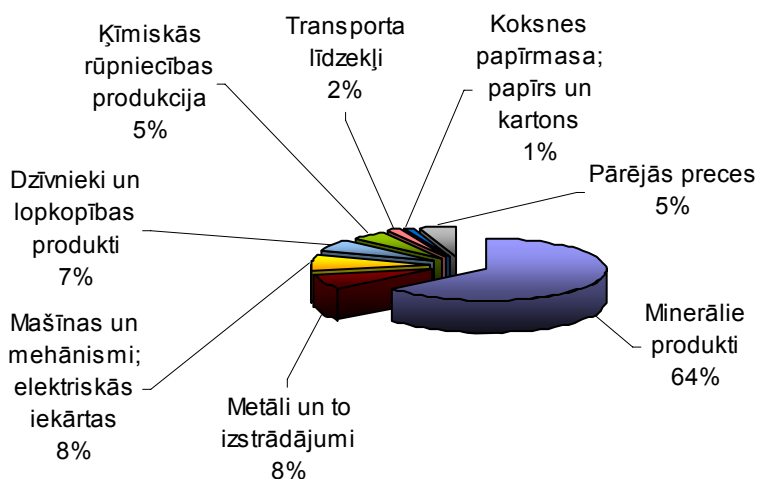

Avots: Norvēģijas statistikas pārvalde, www.ssb.no

Norvēģija eksportē galvenokārt minerālos produktus (64% no kopējā eksporta 2010. gadā). No metāla izstrādājumiem visvairāk izveid alumīniju, niķeli, dzelzi, tēraudu un to izstrādājumus.

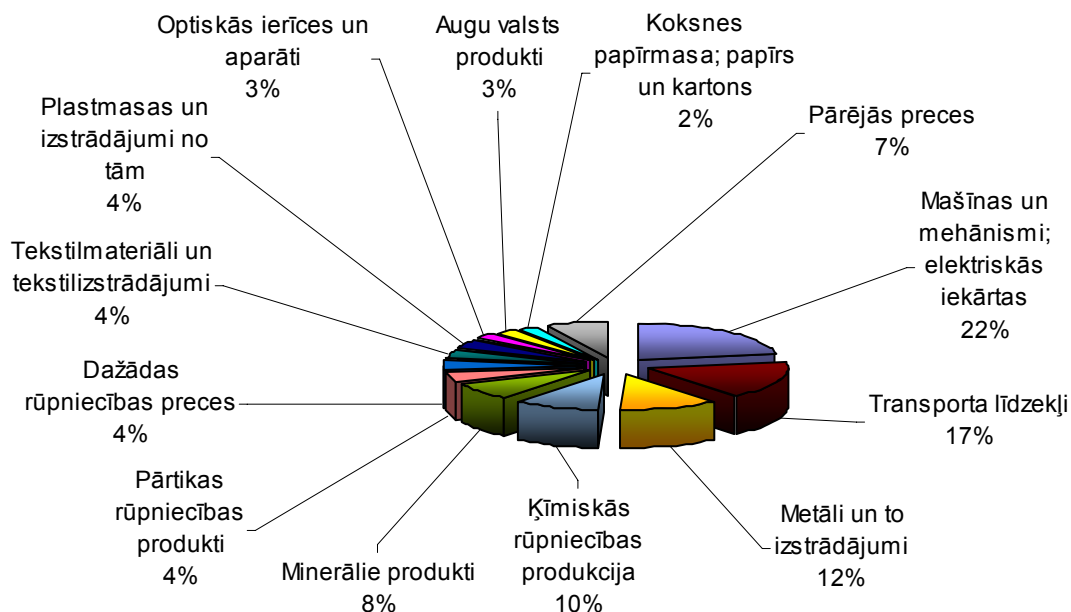
Valstī ieviešana, mehānismus; elektriskās iekārtas, transporta līdzekļus un metāla izstrādājumus.

Eksporta procentuālais sadalījums pa galvenajām preču grupām 2010. gadā

Avots: Norvēģijas statistikas pārvalde, www.ssb.no

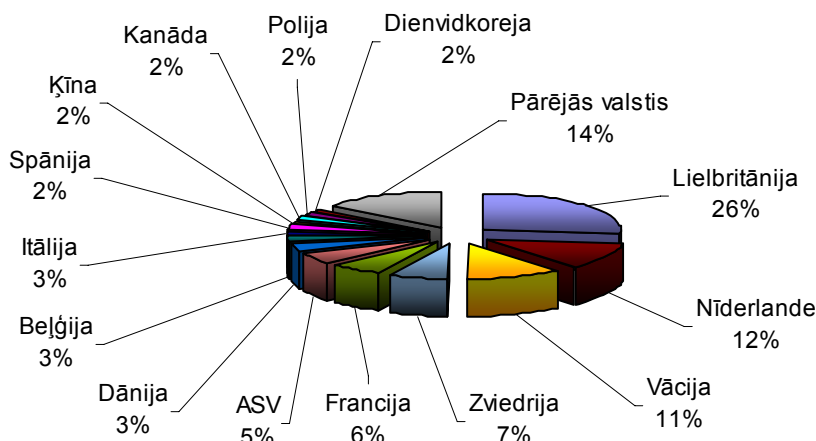
Importa procentuālais sadalījums pa galvenajām preču grupām 2010. gadā

Avots: Norvēģijas statistikas pārvalde, www.ssb.no

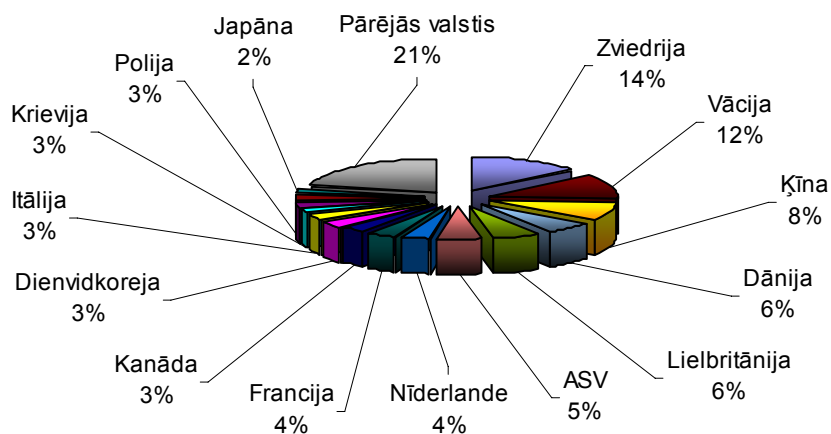
Norvēģija eksportē pārsvarā uz Eiropas valstīm. 2010. gadā lielākais preču eksporta partneris bija Lielbritānija, uz kuru galvenokārt eksportēja naftu un gāzi.

Svarīgākie eksporta partneri 2010. gadā

Avots: Norvēģijas statistikas pārvalde, www.ssb.no

Svarīgākie importa partneri 2010. gadā

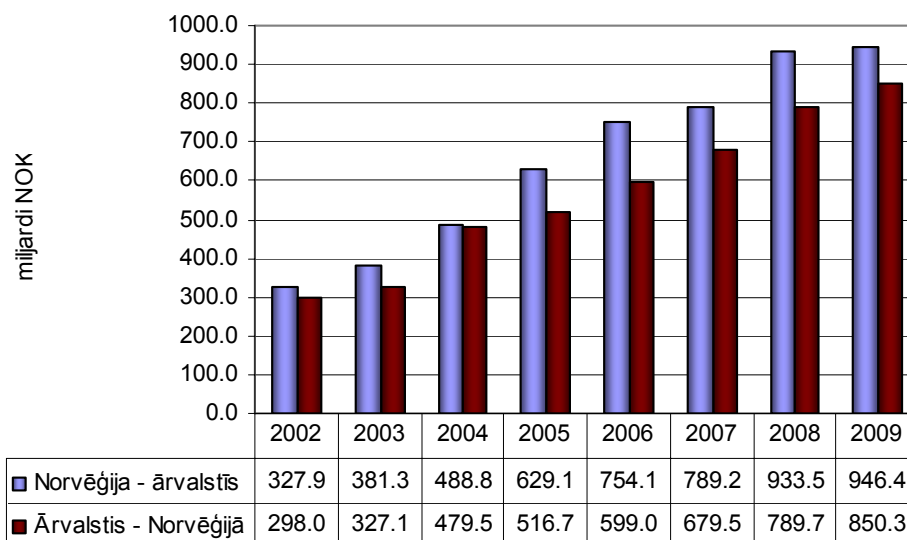
Avots: Norvēģijas statistikas pārvalde, www.ssb.no

Investīcijas

2009. gada beigās Norvēģijas tiešās investīcijas ārvalstīs sasniedza 946,4 miljardus NOK, kas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada beigām palielinājušās par 1,4%. Visvairāk norvēģu uzņēmēji ārvalstīs ieguldījuši ieguves rūpniecībā (30% no uzkrātām tiešām investīcijām ārvalstīs 2009. gada beigās), apstrādes rūpniecībā (19%), transportā un komunikācijās (13%), finanšu starpniecībā un apdrošināšanā (13%). Pārsvārā investīcijas uzkrātas Zviedrijā (13%) un ASV (11%).

2009. gada beigās ārvalstu tiešās investīcijas Norvēģijā uzkrātas 850,3 miljardus NOK (+7,7%). Pārsvārā investēts ieguves rūpniecībā (30% no ārvalstu uzkrātajām tiešajām investīcijām Norvēģijā), finanšu starpniecībā un apdrošināšanā (25%). Lielākie ārvalstu investori Norvēģijā ir Zviedrija (15%) un ASV (15%).

Uzkrātās tiešās investīcijas, miljardi NOK

Avots: Norvēģijas statistikas pārvalde, www.ssb.no